

Bildande av naturreservatet Tååsen, Västerås kommun (4 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken det område som avgränsas på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Naturreservatets namn skall vara Tååsen.

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att angivna föreskrifter skall gälla för reservatet (se Reservatsföreskrifter).

Länsstyrelsen fastställer samtidigt, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., bifogade skötselplan för naturreservatets långsiktiga vård, bilaga 2. Förvaltare av reservatet skall vara Länsstyrelsen.

Reservatsföreskrifter

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkning i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att:

1. avverka, röja, skogsodla eller utföra annan skogsbruksåtgärd
2. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle
3. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar reservatsområdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden (såsom att gräva, muddra, spränga, schakta, dämna, borra, nydika, dikesrensa, utfylla, tippa, markbereda, bryta stubbar eller utföra annan markbearbetning)
4. uppföra byggnad eller annan anläggning (exempelvis väg, mast, antenn, luft- eller markledning)
5. uppföra stängsel eller annan hägnad
6. anordna upplag
7. jaga fågel
8. stödutfodra vilt och sätta upp saltsten

9. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, kalk eller andra växtnäringsämnen
10. upplåta mark för tävlings- eller övningsändamål exempelvis skyttetävling, orienteringstävling eller militära övningar.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelse att tåla visst intrång

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet:

1. utmärkning av reservatets gräns i terrängen
2. utplacering av informationstavlor
3. anläggande, underhåll och skötsel av parkeringsplats för besökare till naturreservatet, enligt bilaga 1
4. vägen mellan Tå gård och naturreservatet får nyttjas i förvaltningen och tillsynen av naturreservatet
5. utföra skötselåtgärder i naturvårdssyfte för att gynna biologisk mångfald enligt fastställd skötselplan
6. uppföljande undersökningar och dokumentation av markförhållanden, flora och fauna.

Allt utfallande virke, som tas ut från området i samband med naturvårdsåtgärder och som utförs med stöd av föreskrifter och skötselplan, tillfaller förvaltaren av reservatet.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet och om ordningen i övrigt inom reservatet

Utöver vad som i övrigt gäller är det förbjudet att:

1. tälta
2. göra upp eld
3. cykla eller rida i terrängen
4. klättra i boträd eller på annat sätt avsiktligt störa djurlivet
5. fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar samt skada vegetation eller naturföremål i övrigt t ex genom att insamla växter eller svampar, med undantag för bär och matsvamp för husbehov
6. insamla insekter eller andra ryggradslösa djur
7. sätta upp tavla, skylt, affisch, orienteringskontroll eller andra markeringar, eller permanent snitsla spår
8. använda området för organiserade tävlings- eller övningsändamål eller motsvarande
9. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur

10. ändra florans eller faunans sammansättning genom införande av för området nya arter.

Föreskrifterna under A och C skall inte utgöra hinder för

- förvaltaren att utföra åtgärder som behövs för reservatets skötsel enligt fastställd skötselplan,
- vetenskapliga undersökningar med syftet att öka kunskapen om de biologiska värdena. För sådana vetenskapliga undersökningar krävs dock Länsstyrelsens godkännande,
- jakträttsinnehavare att medföra okopplad hund i samband med jakt,
- jakträttsinnehavare att på ett varsamt sätt framföra motordrivnet mindre fordon i terrängen för uttransport av fällt klövvilt,
- jakträttsinnehavare att röja (skottfältröja) från de två jaktpass som redovisas på bilaga 1.
- ägarna till Tå gård att anlägga ny vändplan på plats som anges på bilaga 1, som ersättning för den befintliga vändplanen inne i naturreservatet. Den nya vändplanen ska anläggas så att intrånget i naturreservatet minimeras. Samråd ska ske med Länsstyrelsen beträffande den slutliga utformningen av vändplanen i den del som berör naturreservatet,
- nuvarande ägarna till Tå gård och deras familjer att nyttja befintlig "vinterväg", bilaga 1, för ridning för "husbehov",
- att utföra nödvändiga åtgärder i samband med brandbekämpning.

Länsstyrelsen erinrar om att föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller omedelbart, även om de överklagas.

Uppgifter om naturreservatet

Objektnamn	Tååsen
Reg DOS id	2003065
Skyddsform	Naturreservat
Län	Västmanland
Kommun	Västerås
Lägesbeskrivning	Ca 10 km norr om Västerås
Kartor	Terrängkartan: 11G SO Fastighetskartan: 11G 4h
Naturgeografisk region	26. Skogslandskapet omedelbart söder om gränsen för norrlandsterrängen
Fastigheter	Del av Tå 3:1
Areal	39 ha, varav produktiv skogsmark 38 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västmanlands län

Syfte med naturreservatet

Syftet med reservatet är att bevara och främja naturvärden som är knutna till lövrik barrskog av typen västlig taiga. Viktiga förutsättningar för bevarandet av den biologiska mångfalden är en varierad åldersstruktur, död ved i olika nedbrytningsstadier, rik förekomst av asp samt hög luftfuktighet.

Syftet ska uppnås genom att asp och föryngring av asp gynnas. Vid behov kan även andra åtgärder för att gynna den biologiska mångfalden utföras.

Beskrivning av området

Naturreservatet Tååsen utgörs av ett variationsrikt skogsområde där terrängen växlar mellan rikblockiga moränmarker, hållmarker på uppsprickande berggryggar samt sumpskogar och småkärr i terrängsvackor. Den vanligaste skogstypen är lövrik frisk barrskog. Till viss del förekommer också hållmarkstallskog samt barr- och blandsumpskog.

Områdets värde utgörs av den stora arealen asp- och lövrik barrskog samt av variationen i biotoper. Naturvärdena är framförallt knutna till den rika förekomsten av asp, den storblockiga terrängen och förekomsten av död ved. Området hyser också flera uttorkningskänsliga arter. Exempel på arter som finns i området och som är beroende av död ved är vedtrappmossa (*Anastrophyllum hellerianum*), grön sköldmossa (*Buxbaumia viridis*), veckticka (*Antrodia pulvinascens*) och kandelabersvamp (*Artomyces pyxidatus*). Arter i området som gynnas av den höga asprikedomen är stor aspticka (*Phellinus populicola*), asphättemossa (*Orthotrichum gymnostomum*), skinnlav (*Leptogium saturnium*) och stuplav (*Nephroma bellum*).

Skäl för beslut

Skälen för att området skyddas som naturreservat är att det är ett angeläget allmänt intresse att lövrika skogar, med dess arter och livsmiljöer, bevaras och främjas. Floran och faunan i området är känslig för miljöförändringar och missgynnas av skogsbruk. Naturreservatets bildande är en del i arbetet med att uppnå det av riksdagen beslutade miljömålet om långsiktigt skydd av skogsmark, Levande skogar delmål 1.

I den gällande översiktsplanen för Västerås kommun som antogs av kommunfullmäktige den 26 mars 1998, liksom i planen "Hushållning med berg och grusmassor - Planeringsunderlag för västra Mälardalen augusti 2001", är södra delen av reservatet utpekad som område för potentiell bergtäkt.

Kommunstyrelsen beslutade år 2002 att materialhushållningsplanen ska gälla som underlag för översiktlig planering. Kommunens utpekande av möjliga områden för bergtäkt baseras dock på en översiktlig bedömning som inte tagit hänsyn till alla konsekvenser av en etablering. Den bergkvalitet som finns inom reservatsområdet finns även på ett flertal andra platser i kommunen.

Enligt 3 kap. 1 § miljöbalken skall mark- och vattenområden användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde skall ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning. Enligt 3 kap. 6 § miljöbalken skall mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av bl.a. deras naturvärden så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada naturmiljön. Vidare anges i 3 kap. 7 § miljöbalken att mark- och vattenområden som innehåller värdefulla ämnen eller material skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra utvinningen av dessa. Länsstyrelsen bedömer att ett långsiktigt skyddsvärde väger tyngre än ett potentiellt exploateringsintresse. Länsstyrelsen anser därför att ett bevarande av områdets naturvärden bör ges företräde enligt 3 kap. 1 § miljöbalken. Länsstyrelsen finner därför att en reservatsbildning är förenlig med bestämmelserna för hushållning med mark- och vattenområden enligt 3 och 4 kap. miljöbalken. En eventuell täktverksamhet, som berör reservatsområdet, får prövas i särskild ordning om och när frågan aktualiseras.

Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen, i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken, har Länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Ärendets handläggning

Områdets naturvärden uppmärksammades av Länsstyrelsen vid inventering av skogsområden i länet i början på 2000-talet.

Naturreservatet har stakats ut och mätts in av Lantmäteriet. En värdering av området har genomförts av Svensk fastighetsvärdering AB i samråd med markägarna och på uppdrag av Länsstyrelsen. Förhandling om köp av reservatsområdet pågår och är nu inne i slutfasen.

Ägare och innehavare av särskild rätt till marken har enligt 24 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. förelagts att inom en tid av fyra veckor framställa eventuell erinran mot bildande av ifrågavarande naturreseptat. LRF Konsult, Juridiska byrån har som ombud för markägarna framfört en del synpunkter. Ytterligare synpunkter har senare framförts från markägarnas sida kring bl.a. föreskrifterna för området. Länsstyrelsen konstaterar att framförda synpunkter har i allt väsentligt beaktats i föreliggande beslut och i de förhandlingar med markägarna om ersättning, som nu är i slutskedet. Romfartuna-Harakers viltvårdsområde har inte inkommit med någon erinran.

Samråd har enligt 25 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ägt rum med Västerås kommun och enligt 26 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. med Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen och Sveriges geologiska undersökning (SGU).

Remissyttrande har inkommit från Västerås kommun genom byggnadsnämnden som tagit upp frågan om vikten av att långsiktigt säkra behovet av bergtäkter för att kunna minska behovet av grus. Kommunen anser med hänsyn till resurshushållningsintresset att Länsstyrelsen innan beslut fattas ”belyser i vilken mån det är möjligt att bryta berg i reservatets närhet med hänsyn till bl.a. de hydrologiska förhållandena i området”. Vidare lyfter kommunen fram att friluftslivets intressen bör bättre tas tillvara. Länsstyrelsen anser att det ankommer på sökanden av eventuell bergtäkt att redovisa om det är möjligt att bryta berg med hänsyn till de hydrologiska förhållandena i området. Beträffande tillgängligheten för friluftslivet innebär beslutet att en mindre parkeringsplats ställs i ordning vid Tå gård för besökare till naturreservatet.

Skogsstyrelsen, Västmanlands distrikt, har inget att erinra mot förslaget att bilda naturreservat.

SGU har i sitt yttrande meddelat att SGU har inga erinringar mot förslaget till beslut om bildandet av naturreservatet Tååsen. SGU noterar att ”resonemanget om bergkvalitet” i Länsstyrelsens förslag till beslut ”stämmer enligt SGUs bergkvalitetskarta 11G Västerås SO, serie Af nr 204 (Bk), även om några prover inte tagits just inom det föreslagna reservatsområdet. Samma bergart finns i relativt stora områden i närheten”.

Förslaget till beslut har därutöver sänts på remiss till Lantmäterimyndigheten i Västmanlands län, Polismyndigheten i Västmanlands län, Försvarsmakten, Västmanlands Ornitologiska Förening, Västmanlands Orienteringsförbund, Naturskyddsföreningen i Västmanlands län, Länsjaktvårdskonsulenten och Västmanlands läns scoutdistrikt. Försvarsmakten har inget att erinra mot förslaget att bilda naturreservat. Från övriga remissinstanser har inga yttranden inkommit.

Länsstyrelsen har enligt 27 § verksförordningen (1995:1322) utrett föreskrifternas kostnadsmässiga och andra konsekvenser och dokumenterat utredningen i en konsekvensutredning daterad den 27 oktober 2006.

Upplysningar

Dispens från föreskrifterna m.m.

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter för naturreservatet. Finns det

synnerliga skäl får Länsstyrelsen helt eller delvis upphäva beslutet om naturreservat.

Insektsangrepp m.m.

Eftersom området i stort skall lämnas för fri utveckling skall vindfällan och stormskadad skog lämnas. Det ansvar som markägaren har enligt 29 § skogsvårdslagen (1979:429) kommer efter naturreservatsbildningen att vara statens ansvar.

Ersättningstalan

Om överenskommelse om köp inte kan träffas, måste sakägare som vill göra anspråk på ersättning eller inlösen väcka talan i Miljödomstolen som får avgöra ersättningsfrågan. Sådan talan måste enligt 31 kap. 13 § miljöbalken lämnas in till Miljödomstolen inom ett år efter att detta beslut vunnit laga kraft, i annat fall förlorar sakägaren rätten till ersättning.

Kungörelse

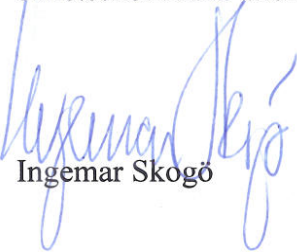
Beslut om kungörelsedelgivning, se bilaga 3.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 4, formulär nr 11. Sakägare anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse om beslutet var införd i ortstidning.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, avd C, vilka gäller omedelbart.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit
landshövding Ingemar Skogö beslutande och
naturvårdsdirektör Christina Lindahl, föredragande, samt
länsråd Håkan Eriksson,
tf chefsjurist Johan Söderlund,
arkitekt Hans Lindgren,
tf enhetschef Lars Edenman och
enhetschef Anna Olofsson.

Ingemar Skogö

Christina Lindahl

Bilagor:

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Beslut om kungörelsedelgivning
4. Hur man överklagar

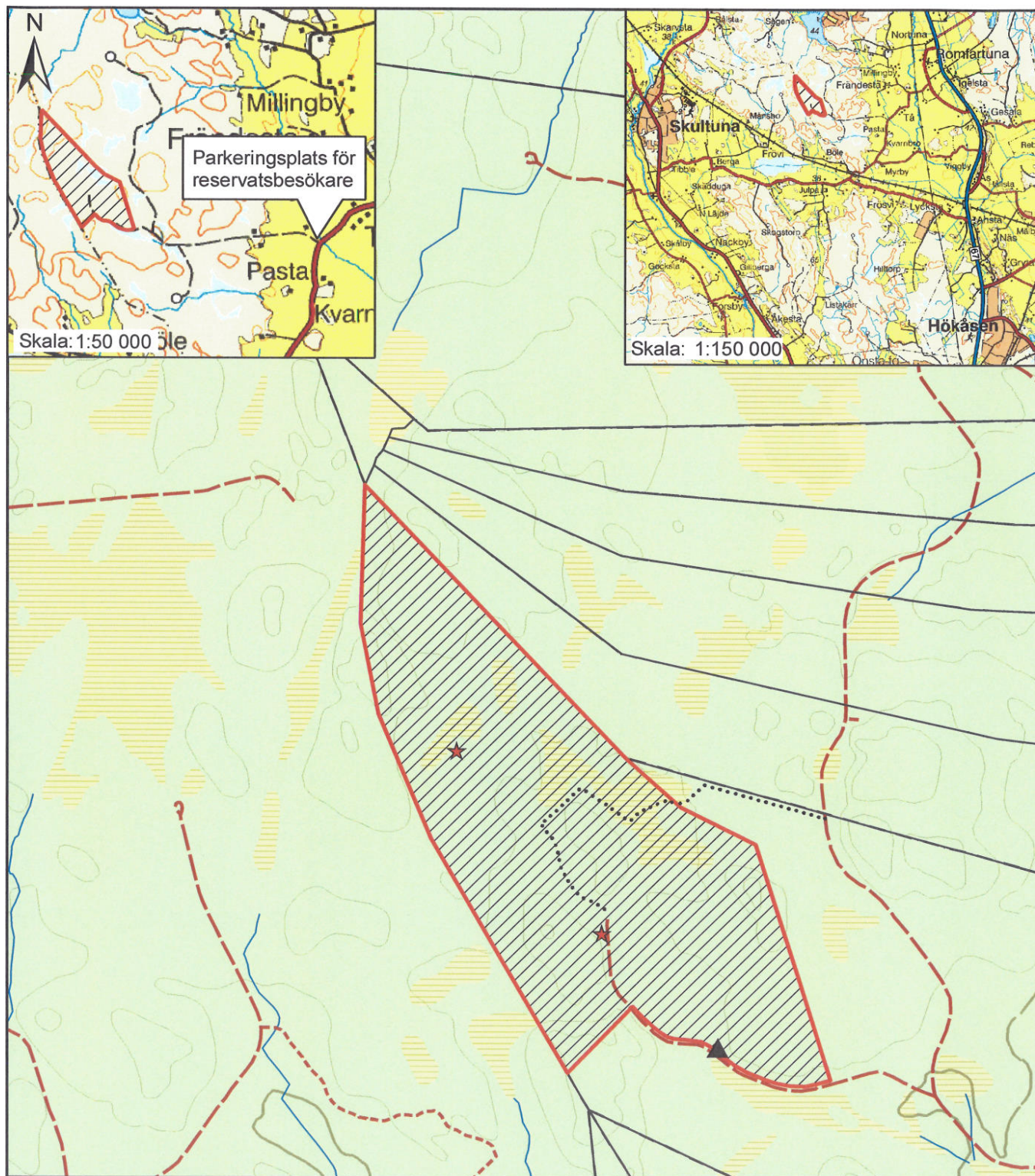
LÄNSSTYRELSEN
Västmanlands län

Beslutskarta

Bilaga 1

Tillhörande Länsstyrelsens
beslut om bildande av
naturreservatet Tååsen

Dnr 511-1161-06, 2009-08-07

Teckenförklaring

Skala: 1:10 000

Reservatsområde. Skogsbilvägen med tillhörande vägdike i söder ligger utanför reservatet.

Ny vändplan

Jaktpass

"Vinterväg"

0 125 250 500 Meter

